

Hívatlan vendégek

➤ Megezik, hogy egy városi épület ötödik emeleti lakásában az asztal alatt egérke fut el. Valaki felsikít, más nevet - kineveti a családtag félelmét? Vagy mulatságos számára a nyomban eltűnő, akár egycentis résen is átnyomakodó állatka? Az első pillanatban talán senki sem gondol arra, hogyan szabaduljanak a rágcsálótól. Mert, hogy meg kell szabadulni tőle, az hamarosan kétségtelen lesz. Hiszen még a legelszántabb állatvédők is részt vesznek a folyamatos élőlény-irtásban. Az emberi élet fenntartásához, a minél kényelmesebb környezethez ugyanis nélkülözhetetlen a hívatlanul hozzánk költözők pusztítása. Az egér - akár csak az ember - rendkívül jól alkalmazkodik a különböző élethelyekhez, és elképesztően szapora.

Egy nőstény egér már hathetesen ellik hat-nyolc utódot, s ezt havonta ismétli. Egyetlen pártól egy esztendő alatt akár egymillió egér származhat! Száz esztendővel ezelőtt az ausztráliai Victoria államot úgy ellepték az egerek, hogy az emberek nem tudtak lefeküdni, asztalhoz ülni - és a szaporulat megfékezése 1500 tonna egér, körülbelül százmillió állat könyörtelen elpusztításával járt.

Gondolj bele, hányféle faj irtásával kínlódik sok-sok évszázad óta az ember! A patkánytól a sáskáig, a csótánytól a hangyáig, a darázstól a molylepkéig... Szíves-öröme stél velünk, rajtunk, a holmijaink közt tenyészve a rüh, a poloska, a pók, a százlábúak serege. Ágyunkat, a leggondosabb takarítás mellett is, ellepik a poratkák - a tudósok

kiszámolták, hogy egy hatesztendő, sokat szellőztetett, napfényre tett párna tömegének körülbelül a tizedét a tulajdonos bőrhámladéka meg az élő és már elpusztult poratkák, illetve azok ürüléke adja. Azt mondod, jobb ebbe bele sem gondolni?!

Szinte minden iskolában előfordul, hogy tetvesek lesznek a gyerekek - és a közhiedelemmel ellentétben ezt nem feltétlenül egyik-másik otthon szegényessége okozza. (A patkány sem a nyomor kísérő állata!) A tetűnek egyébként több válfaja van: a lapostetű, a ruhatetű és a fejtetű. Az utóbbi sokkal régebbi (a ruhatetű csak ötvenezer éve fejlődött ki, méghozzá a fejtetűből) és parányibb is. S hogy mennyire szapora? Egy nőstény fejtetű naponta öthat petét rak, ezt hívják serkének. A sokféle irtószer hatékonysága azért is ellentmondásos, mert az élőködők hamar alkalmazkodnak, és szervezetük ellenálló lesz. Van, aki úgy tapasztalta, hogy a szúnyogok vagy a hangyák kedvelt eledelként fogyasztják a tökéletes irtószernek hirdetett port, krémet. A tetveknek pedig meg se kottyán, ha alacsony hőmérsékleten mossák a ruhát. Egy angol rovarkutató találó megfogalmazása szerint: „ha tetves ruhát mosunk alacsony hőmérsékleten, tisztább tetveink lesznek”.

Mikroszkóppal új, élőlényekkel zsúfolt világot láthatsz!
Tudtad, hogy csak a bőrödön egybillió (azaz milliószor millió) baktérium él?
A testeden belül pedig százbilliárdnál (ezt számokkal úgy tudnád leírni, hogy az egyes után

17 darab 0-t írsz!) is több. Kiszámolták, hogy ha el lehetne különíteni az összes baktériumot, az egy felnőtt testéből két kilót nyomna. Úgy tűnik, a tudósok szeretnek mindent kifejezni számokkal, de talán nem csak azért, hogy mi aztán nagyokat ámuldozhassunk. Mindenesetre a baktériumok jelentős hányada nagyon is szükséges a létezésünkhöz. Segítenek például megemészteni a táplálékot. Egyes baktériumok tehát kórokozók, mások életfontosságú „tartozékaink”. Okosan kell mérlegelni az orvosnak, hogy tüdőgyulladásod vagy középfülgyulladásod esetén milyen antibiotikumot írjon fel, nem lehet a betegséget egyszerű baktérium-pusztítással elűzni. Más kérdés, hogy az antibiotikumok megjelenése óta a szervezetünkben élő baktériumok is ellenállóbbak.

Amikor úgy érezzük, „összeér” az ember számára hasznos meg káros élővilág, egyszerre rádöbbenünk, hogy a káprázatos természet egészségéhez tartozunk. Igaz, kivételes lehetőségeink vannak. Sok mindenben dönthetünk, és minden élőlénynél több eszközünk van kényelmünk biztosításához. A kivételesség, mondjuk ki: a kiváltság - amit agyunk fejlettségének köszönhetünk - arra serkent, hogy megértsük:

minden élőlény, az egysejtűek, a növények, a szapora egerek, a hemzsegő legyek és persze az emberek is élni törekszenek. A természeti rendszer - az ökoszisztéma - hatalmas lét-küzdelem is.
Mi lesz hát azzal az ötödik emeleti lakásba surranó gérrrel?

